



**WYDZIAŁ STUDIÓW
KULTUROWYCH**
UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU



Filia **UwB**
w Wilnie



Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej
UNIWERSYTET WITOLDA WIELKIEGO

II Międzynarodowa Konferencja Naukowa

SPILOTY KULTURY

**Narracje o kulturze w krajach
Europy Środkowo-Wschodniej**

Wilno, 17–18 października 2025

PROGRAM

POD PATRONATEM

Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu w Białymstoku

prof. dr. hab. Mariusza Popławskiego

ORGANIZATORZY:

Wydział Studiów Kulturowych Uniwersytetu w Białymstoku

Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie

Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej Uniwersytetu Witolda Wielkiego

PARTNER STRATEGICZNY:

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego



17.10.2025

9.00–9.30

Uroczyste otwarcie konferencji (sala 108)

Wystąpienie U. Wróblewskiej i M. Wenclik (Filia UwB w Wilnie), *Wyzwania Filii UwB jako Uniwersytetu Pogranicza*

9.30–10.30

Obrady plenarne (sala 108)

Prowadzenie: Alicja Kisielevska, Kamila Drapało

Tomasz Blusiewicz – *Baltic Port Cities as the Cultural Melting Pots of Central and Eastern Europe: A Millenial Overview*

Justyna Szlachta-Ignatowicz – *Koncepcja Międzymorza według Leszka Szarugi*

Małgorzata Nieszczerewska – *Sploty tradycji z popkulturą. Narracyjne ujęcia dziedzictwa współczesnych Słowian w kontekście różnorodnych praktyk kulturowych*

Sekcja A (sala 108)

10.45–11.45

Praktyki kulturowe – kompetencje kulturowe

1. Maciej Białous – *Między faktycznymi a wyobrażonymi praktykami kulturalnymi. Gry narracyjne jako przestrzeń dialogu o kulturze*
2. Maija Grizāne – *You don't have to be born in Poland to be a Pole: Latvian Polish heritage as a tool for development cultural literacy*
3. Karolina Wierel – *Między traumą a opowieścią: afektywna pamięć i dekolonizacja wyobraźni w kontekście Samów i wspólnot wymazywanych w Europie Wschodniej*

11.45–12.00

Przerwa kawowa (korytarz na pierwszym piętrze między salami 202 i 209)

12.00–13.00

Zachowania językowe a uwarunkowania socjokulturowe

1. Liliana Citko – *Między Slavia Romana a Slavia Orthodoxa – drogi legendy o Tristanie i Izoldzie na ziemi Wielkiego Księstwa Litewskiego*
2. Elżbieta Bogdanowicz – *Nazewnictwo osobowe unitów zamieszkujących obwód białostocki w 1810 roku jako przykład przenikania się kultur*
3. Karalina Kaspjarovich – *Język polski w okolicach Oszmiany. Rekonesans badawczy*

13.00–14.00

Obiad

14.00–16.00

Spacer po Wilnie

16.00–17.00

Gender lens

1. Krzysztof Arcimowicz – *Oblicza męskości w polskich przekazach medialnych dotyczących Roberta Lewandowskiego. Krytyczna analiza dyskursu*
2. Małgorzata Bulaszewska – *Barwy płci: analiza kolorystyczna w kulturowych przemianach kobiecości i męskości/Colors of Gender: A color analysis in the cultural transformations of femininity and masculinity*
3. Justyna Józwiowicz – *How to connect and divide at the same time? Gender lens on religion*

C (sala 202)

16.00–17.00

Panel: Polacy na Litwie w splocie kultur

Prowadzenie: Alicja Kisielewska, Henryka Sokołowska

Uczestnicy:

1. Agnieszka Skinder, Patrycja Kostiukiewicz (Polski Artystyczny Zespół Pieśni i Tańca „Wilnia”)
2. Lilia Kiejzik, Edward Kiejzik (Polski Teatr „Studio” w Wilnie)
3. Irena Litwinowicz, Teresa Samsonow (Teatr Polski w Wilnie)
4. Wioletta Leonowicz (Zespół Pieśni i Tańca „Ojcowizna”)
5. Józef Szostakowski (Muzeum Władysława Syrokomli w Borejkowszczyźnie)
6. Walenty Wojniłło (Polski portal multimedialny „Wilnoteka”)

17.00–17.15

Przerwa kawowa (korytarz na pierwszym piętrze między salami 202 i 209)

17.15–18.15

Mity i tożsamości graniczne

1. Rafał Kuczyński – *The Noble Lie: Antropological Blueprint in Polish Historical Cronicles*
2. Tomasz Olchanowski – *Ponowoczesne mity o płynnej i sztywnej tożsamości w ujęciu psychoanalizy kultury*
3. Marite Opincane – *Symbolic Connotation of Ships in Joseph Conrad’s Sea Prose*

18.15–19.15

Wymazywane wspólnoty i przeszłości

1. Irina Presnjkova – *Advancing Social Cohesion Through Cultural Literacy: Sport-Based Case Study*
2. Marta Anna Raczek-Karcz (uczestnictwo online) – *Kłopotliwe sploty – graficzne narracje Jolanty Rejs i Justyny Sokołowskiej osnute wokół wymazanych przeszłości*

3. **Rabiej Stanisław – Między Torą a Odrą: Przenikanie judaizmu i kultury lokalnej na Opolszczyźnie w okresie międzywojennym / Between the Torah and the Oder: The interpenetration of Judaism and local culture in the Opole region in the interwar period**
- 19.30 **Uroczysta kolacja**

Sekcja B (sala 209)

- 10.45–11.45 **Media polskie na Litwie i litewskie w Polsce – tożsamości graniczne**
1. Helena Chwiedosik (uczestnictwo online) – *Casus czasopisma „Aušra” w perspektywie cenzorskich narracji o kulturze litewskiej mniejszości narodowej zamieszkałej na północnych terenach województwa białostockiego. Początek*
 2. Barbara Dwilewicz – *O wydarzeniach kulturalnych na łamach dziennika „Czerwony Sztandar”*
 3. Alicja Kisielewska – *Subiektywne opowieści o mediach polskich na Litwie. Raport z badań*
- 11.45–12.00 **Przerwa kawowa (korytarz na pierwszym piętrze między salami 202 i 209)**
- 12.00–13.00 **Kultura a natura – kulturonatura**
1. Marianna Michałowska – *Spacer w ciszy – opowiadanie przez doświadczenie*
 2. Magdalena Anna Długosz – *Sploty kultury i natury na festiwalu Klimabiennale w Wiedniu, 2024*
- 13.00–14.00 **Obiad**
- 14.00–16.00 **Spacer po Wilnie**
- 16.00–17.00 **Narracje o kulturze i ich muzyczne reprezentacje**
1. Magdalena Szyndler – *Wielokulturowy aspekt muzyki ludowej w Beskidzie Śląskim i jej współczesny wymiar*
 2. Kamila Drapała – *Singing Against Silence: Polish Protest Music and the Hermeneutics of Resistance during the Late PRL*
 3. Kate Sidor (uczestnictwo online) – *Jazz behind the Iron Curtain. The cultural significance of improvisatory music in the post-war era through the dissolution of the Soviet Union*

Sekcja C (sala202)

16.00–17.00

Panel: Polacy na Litwie w splocie kultur

Prowadzenie: Alicja Kisielewska, Henryka Sokołowska

Uczestnicy:

1. Agnieszka Skinder, Patrycja Kostiukiewicz (Polski Artystyczny Zespół Pieśni i Tańca „Wilnia”)
2. Lilia Kiejzik, Edward Kiejzik (Polski Teatr „Studio” w Wilnie)
3. Irena Litwinowicz, Teresa Samsonow (Teatr Polski w Wilnie)
4. Wioletta Leonowicz (Zespół Pieśni i Tańca „Ojcowizna”)
5. Józef Szostakowski (Muzeum Władysława Syrokomli w Borejkowszczyźnie)
6. Walenty Wojniłło (Polski portal multimedialny „Wilnoteka”)

17.00–17.15

Przerwa kawowa (korytarz na pierwszym piętrze między salami 202 i 209)

17.15–18.15

Sploty kultury i natury i ich medialne reprezentacje

1. Tomasz Adamski – *Między nurtem a kamerą. Filmowe narracje o polskich rzekach*
2. Barbara Weźgowiec – *Rzeka, która mówi: Odra jako palimpsest kultury i natury w reportażowych książkach Filipa Springera i Zbigniewa Rokity*
3. Barbara Kita – *Między Wschodem a Zachodem. Krajobraz „strategiczny” w serialu „Przesmyk” Jana P. Matuszyńskiego*

18.15–19.15

Medialne narracje o kulturach i splotach pamięci

1. Andrzej Gwóźdź – *Sploty pamięci, czyli ostalgia za NRD w niemieckim kinie*
2. Karīne Laganovska – *Rail Transit in German Short Fiction: Reflections on Space and Meaning*
3. Krzysztof Okoński – *Między Irlandią, Polską, Niemcami a Ukrainą. Marcel Krueger jako pisarz transkulturowy*

19.30

Uroczysta kolacja

18.10.2025

Sekcja A (sala 209)

9.00–10.15

Formy narracji o kulturze Wilna

1. Domininkas Burba – *Królestwo Polskie i generał-gubernatorstwo wileńskie w Rosyjskich i niemieckich przewodnikach turystycznych po Imperium Rosyjskim w XIX–XX w.*
3. Anna Gomółka – *Mapa wzruszeń jako forma narracji o kulturze. Lucjana Rydla zwiedzanie Wilna (w 1914 roku)*
4. Henryka Ilgiewicz – *Towarzystwo Popierania Przemysłu Ludowego w Wilnie (1925–1939)*

10.15–10.30

Przerwa kawowa (korytarz na pierwszym piętrze między salami 202 i 209)

10.30–11.30

Narracje o Kresach – literackie reprezentacje

1. Beata Gontarz – *Historia rodziny w splotach kultury. Na przykładzie pisarstwa Jana Józefa Szczepańskiego i Katarzyny Szczepańskiej-Kowalczuk*
2. Zofia Zarębianka – *Wilno w wierszach żagarystów oraz Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego*
3. Łukasz Cebula – *Przestrzeń i tożsamość. Kresy w poezji Czesława Janczarskiego*

11.30–12.30

Narracje o kulturze i ich reprezentacje w sztuce

1. Henryka Sokołowska – *Sylwetka M. K. Čiurlionisa. Sploty kultur jako źródło spełnienia i niepokoju*
2. Alina Romanovska – *Understanding the Other through Art: A Case Study from a Latvian Border City*
3. Maria Sławińska – *„Dziady” bez granic: dramat romantyczny w perspektywie transkulturowej*

Sekcja B (sala 202)

- 9.00–10.15 **Kulturowe przemiany kobiecości**
1. Elżbieta Filipow – *Adam K. Czartoryski's Programme of Education for Girls as an Exemplification of Arguments against the Gendered Conception of Human Progress in the Polish Enlightenment*
 2. Olga Mastianica, Irena Masojć – „*Stać się nową kobietą*”: wyzwanie kulturowe i towarzyszące mu dylematy emocjonalne (na podstawie egodokumentów Emilii Wróblewskiej)
- 10.15–10.30 **Przerwa kawowa (korytarz na pierwszym piętrze między salami 202 i 209)**
- 10.30–11.30 **Wielokulturowość, międzykulturowość, transkulturowość – wymiar osobniczy i społeczny**
1. Antoni Mironowicz (uczestnictwo online) – *Cerkiew soborna w Wilnie w XIV–XVI wieku, jako centrum kultowe, kulturowe i polityczne*
 2. Ewa Dąbrowska-Prokopowska (uczestnictwo online) – *Kamuflaż tożsamości i sekularyzacja wschodniego pogranicza – wymiar osobniczy wielokulturowości w doświadczeniach młodych mieszkańców Podlasia*
 3. Ewa Kępa – *Pasja, która łączy. Przynależność do wspólnoty w doświadczeniu osób biorących udział w reaktywacji tradycji tkackich na Podlasiu*
- 11.30–12.30 **Narracje o kulturze i ich reprezentacje w nowych mediach**
1. Aneta Wójciszyn-Wasil – *Podcast: narracja o literaturze we współczesnej kulturze medialnej*
 2. Igor Mogielnicki – *Mem, mit i medium: jak kultura Internetu przetwarza zbiorowe narracje*
 3. Paweł Plichta – *Dziedzictwo religijne Europy Środkowo-Wschodniej w mikronarracjach z/w podróży / The religious heritage of Central and Eastern Europe in micro-narratives from/on a journey*
- 12.30–13.00 **Podsumowanie obrad i zamknięcie konferencji**
- 13.00–14.00 **Obiad**

Konferencji towarzyszyć będzie wystawa „KADROWANIE ŚWIATA. OBRAZY UPLECIONE ZE ŚWIATŁA I GAŁGANÓW” dostępna do obejrzenia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie (ul. Naugarduko 76, Vilnius) 17 października w godz. 9.00–19.30 oraz 18 października w godz. 9.00–13.00.